

Bosna i Hercegovina

Institut za mjeriteljstvo BiH

Босна и Херцеговина

Институт за мјеритељство
БиХ

IZVJEŠTAJ O ODRŽANIM KONSULTACIJAMA SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU

TEMA Nacrt Pravilnika o Imenovanim laboratorijama za verifikaciju mjerila

IZJAVA O SVRSI Na osnovu člana 4. stav (6), člana 16., i člana 33. stav (2) Zakona o mjeriteljstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/01), i člana 9. stav (2) Zakona o osnivanju Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/04), a u vezi sa članom 16. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09 i 72/17), direktor Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine donosi

OPIS TIJEKA KONSULTACIJA

Metode konsultacija

Online konsultacije

Datum početka 30.4.2024

Datum kraja 15.5.2024

Statistika

Broj učesnika: 4

Broj komentara: 1

Broj prijedloga: 4

Broj prihvaćenih i djelimično prihvaćenih prijedloga: 4

ZAKLJUČAK:

Nacrt Pravilnika o Imenovanim laboratorijama za verifikaciju mjerila je u proceduri konsultacija putem web platforme e-Konsultacije bio od 30. 4. 2024. godine do 15. 5. 2024. goine. U navedenom periodu konsultacija na navedeni Pravilnik su zaprimljeni prijedlozi i komentari koji su djelimično prihvaćeni.

VODITELJ KONSULTACIJA

Mirjana Šućur
Koordinator konsultacija

Goran Tošić

Aneks**Prikupljeni prijedlozi i komentari na dokument iz online konsultacija****Prijedlozi i komentari na Nacrt Pravilnika o imenovanim laboratorijama za verifikaciju mjerila 1**

Prijedlozi:

1. Prijedlozi za izmjene i dopune: Član 1. stav (1) pod a) dodati na kraju: na području Bosne i Hercegovine. Član 1. stav (1) pod a) izbrisati prvu verifikaciju. Komentar: Zakonom o mjeriteljstvu BiH je prvu verifikaciju dodjelio entitetskim zavodima, a aktuelni Pravilnik je to poštovao i naveo slučaj kad oni ne mogu da zadovolje ovaj zahtjev. Član 2. stav (1) pod a) prijedlog: laboratorija je pravni subjekt ili dio pravnog subjekta kojem je Institut za mjeriteljstvo BiH potvrdio su dodijeljenime kompetencije Rješenjem o imenovanju za obavljanje poslova verifikacije mjerila, Član 2. stav (1) pod c) prijedlog: Verifikacija mjerila je niz postupaka kojima se utvrđuje da li mjerilo ispunjava propisane mjeritejske zahteve navedene u specifičnim podzakonskim aktima i koja rezultira postavljanjem propisane verifikacione oznake (žig i/ili naljepnica) i izdavanjem certifikata o verifikaciji, Član 2. stav (1) d) prijedlog: Prva verifikacija je verifikacija mjerila domaće i inostrane proizvodnje prije njegovog stavljanja na tržište. Član 2. stav (1) prijedlog izbrisati pod g). Ovaj izraz nije korišten u ovom Pravilniku, a definicija se nalazi u Zakonu o mjeriteljstvu BiH. Prijedlog za član 4. stav (1) pod a) da posjeduje akreditaciju od strane Instituta za akreditovanje BiH (u dljem tekstu: BATA) u skladu sa zahtjevima standarda BAS EN ISO/IEC 17020, kao inspekcijsko tijelo tipa A, B ili C za oblast verifikacije mjerila za koju traži imenovanje, Komentar: U skladu sa Zakonom o akreditiranju BiH i Zakonom o osnivanju Instituta za akreditiranje BiH samo je BATA nacionalno akreditacijsko tijelo za BiH i ona je potpisala EA MLA ugovora za šemu inspekcijskih tijela ISO/IEC 17020 i u okviru toga samo njena akreditacija u Bosni i Hercegovini je važeća. Ovim se krše gore navedeni zakoni i međunarodni ugovor EA MLA. Prijedlog za član 4. stav (1) pod c) da ima odgovarajuće znanje i iskustvo u oblasti mjeriteljstva i znanje za pružanje usluga za koje se traži imenovanje, što podrazumjeva: 1) poznavanje propisa o mjeriteljskim zahtjevima za stavljanje na tržište i puštanje u rad mjerila u Bosni i Hercegovini, 2) poznavanje postupaka verifikacije i ocjene usklađenosti mjerila u Bosni i Hercegovini, 3) poznavanje

propisa, vodiča i preporuka potrebnih za provođenje verifikacije i ocjene usklađenosti mjerila u Bosni i Hercegovini Prijedlog za član 4. stav (1) pod i) i) da ostvaruje mjeriteljsku sljedivost prema državnim etalonima za predmetnu oblast, ukoliko su oni razvijeni u Institutu. U slučaju da ne postoji mogućnost ostvarivanja mjeriteljske sljedivosti prema državnim etalonima, tada kalibraciju obavljaju laboratorije koje su akreditovane u skladu sa zahtjevima standarda BAS EN ISO/IEC 17025 ili laboratorije drugih nacionalnih mjeriteljskih instituta koje imaju dokazane kompetencije, koje odobri Institut, Komentar: Zakon o mjeriteljstvu BiH u skladu sa članom 10. stavom (4): „Ako u Bosni i Hercegovini ne postoji državni etalon za određenu mjeru jedinicu, direktor Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine odobrava postupak osiguranja sljedivosti mjerne jedinice prema etalonu višeg mjeriteljskog kvaliteta druge države.“ Prijedlog za član 4. stav (1) pod k) k) da podugovaranje poslova isključivo obavlja sa drugim imenovanim laboratorijama koje su akreditovane u skladu sa BAS EN ISO/IEC 17020 za istu predmetnu oblast i opseg rada. Prijedlog za član 4. stav (2) (2) Izuzeto od prethodnog stava, tačka a), imenovati se može i pravni subjekt koji u trenutku podnošenja zahtjeva za imenovanje, ima prihvaćenu prijavu za akreditiranje kod BATA u skladu sa zahtjevima standarda BAS EN ISO/IEC 17020, ali će se ocjanjivanje realizovati u narednih šest mjeseci. Prijedlog za član 5. stav (2) (2) Laboratorija za verifikaciju mjerila Instituta će se imenovati po službenoj dužnosti kada ispuni uslove iz člana 4. ovog pravilnika. Prijedlog za član 6. c) područje i predmet verifikacije mjerila u skladu sa Naredbom o mjerilima u zakonskom mjeriteljstvu i rokovima verifikacije; d) kopija važećeg certifikata o akreditaciji laboratorije u skladu sa zahtjevima standarda BAS EN ISO/IEC 17020 za oblast imenovanja izdatom od strane BATA, Prijedlog za član 6. Izbrisati cijeli tekst pod h) Prijedlog za član 6. pod i) i) spisak osoblja laboratorije, njihove kvalifikacije i funkcije u skladu sa usvojenim dokumentom o sistematizaciji radnih mjesta, koji uključuje i ovlaštenja za rukovanje verifikacionim oznakama (markice, žigovi); Prijedlog za član 7. 1) Institut preispituje zahtjev i obaveštava podnosioca zahtjeva o eventualnim potrebnim izmjenama ili dopunama i roku za dostavu istih u propisanom roku za upravni postupak, 2) Institut će odbaciti Zahtjev kao nepotpun, ukoliko podnositelj Zahtjeva nakon isteka roka za dostavljanje izmjena ili dopuna iste ne dostavi. Prijedlog za član 8. Stav (1) 1) Direktor Instituta donosi Rješenje o imenovanju komisije koja se sastoji od minimalno 3 člana, koja je sačinjena od stručnih lica iz Instituta relevantnih za mjeriteljsku oblast i ocjenu zahtjeva za dodjelu imenovanja. Prijedlog za član 11. stav (1) (1) U slučaju da imenovana laboratorija namjerava zadržati status imenovane laboratorije, bez prekida između dva imenovanja, ista je obavezna da najmanje dva mjeseca prije isteka roka imenovanja utvrđenog važećim Rješenjem o imenovanju, podnese zahtjev za novo imenovanje Institutu. Prijedlog za član 12. Stav (1) (1) Institut provodi redovni i vanredni nadzor nad radom imenovanom laboratorijom na osnovu godišnjih, kvartalnih i vanrednih izvještaja, te na osnovu nadzora rada na licu mjesta sa ili bez najave. Komentar: Nije dobro da se period utvrđuje Rješenjem jer onda taj period može biti ne transparentno dodjeljivan pojedinim imenovanim laboratorijama. Prijedlog za član 20. Izbrisati stav (1), jer je sve rečeno u definicijama. Komentar: Zakon o mjeriteljstvu BiH je prvu verifikaciju dodjelio entitetskim zavodima, a ne imenovanim laboratorijama, Aktuelni Pravilnik je predviđao način dodjele prve verifikacije ukoliko entitetske institucije nisu se sposobile za ove poslove i to je moguće dodjeliti Odlukom direktora IMBiH. Aktuelni Pravilnik se vezao za laboratorije za verifikaciju drugih NMI sa kojima imamo potpisane sporazume. Također je ranije u članu 1. pod c) bilo navedeno slijedeće: " U slučaju da ne postoji niti jedna imenovana laboratorija za predmetnu oblast na području Bosne i Hercegovine, prvu verifikaciju obavljaju eksterne laboratorije sa kojima Institut ima potpisane bilateralne sporazume. Ovaj proces nadgleda i koordinira Institut". prijedlog je da ovaj član ostane ovakav kao u aktuelnom Pravilniku.

2. Šta je svrha donošenja ovog nacrta Pravilnika o imenovanju mjeriteljskih labortorija u skladu sa članom 9. Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa? Nije dostavljena izjava o svrsi, jer u samom prijedlogu i postavljanju na portal ekonsultacije to nije navedeno? Kako ovaj podzakonski već postoji (Službeni glasnik BiH Broj 75/14), da li se ovdje radi o izmjenama i dopunama i zašto? U članu 1. pod a) dodati na kraju rečenice na području Bosne i Hercegovine kako je to i navedeno u trenutno važećem Pravilniku o

imenovanju mjeriteljskih laboratorija iz 2014. godine. Nadležnost za imenovanjem mjeriteljskih laboratorija za provođenje verifikacije u Bosni i Hercegovini je u skladu sa Zakonom o mjeriteljstvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 19/01) isključivo dodjeljeno Institutu za mjeriteljstvo BiH, koji kao državna institucija imenuje tijela za čitavo područje Bosne i Hercegovine. U članu 2. pod a) umjesto teksta ...dio pravnog subjekta kojem su dodjeljene komepetencije napisati dio pravnog subjekta kojem se potvrđuju komepetencije. U članu 4. stav (1) dodati i samostalne naučne laboratorije kako je to propisano u skladu sa članom 17. Zakona o mjeriteljstvu BiH. U članu 4. stav (1) pod a) izbrisati drugog akreditacionog tijela potpisnika EA MLA ili ILAC MRA, jer Institut za akreditiranje BiH je potpisnik EA MLA za standard EN ISO/IEC 17020 i jedino je nadležno u Bosni i Hercegovini za postupak akreditiranja. U članu 4. stav (1) pod k) iza teksta da podugovaranje poslova isključivo obavlja sa drugim Imenovanim laboratorijama, dodati za istu mjeritu oblast i u istom opsegu rada. U članu 4. stav 2) ovo je prihvatljivo samo ukoliko Institut za akreditaciju BiH prihvati zahtjev da je moguće obaviti akreditaciju i da termin za potvrđivanje kompetencija za koji se treba čekati duže od regularnog perioda. Prijedlog teksta odredbe člana 4. stav 2) (2) Izuzeto od prethodnog stava, tačka a), imenovati se može i pravni subjekt koji do trenutka podnošenja zahtjeva za imenovanje opravdano nije mogao obezbijediti traženu akreditaciju u skladu sa zahtjevima standarda BAS EN ISO/IEC 17020. Ova odredba se odnosi samo ukoliko u Bosni i Hercegovini ne postoji imenovana laboratorija za neku mjeriteljsku oblast. Uslov za ispunjenje ove odredbe je prihvaćen zahtjev od akreditacionog tijela koje je podnio pravni subjekt, koji nije moguće realizovati u razumnom vremenskom periodu (3-6 mjeseci). Predmetni subjekt do završetka započetog postupka akreditacije mora imati implementiran sistem kvaliteta u skladu sa zahtjevima standarda BAS EN ISO/IEC 17020, a koji se ocjenjuje na licu mjesta tokom postupka imenovanja. Laboratorija će nastaviti sa postupkom obezbjeđenja akreditacije, sve dok Akreditaciono tijelo ne pruži, odnosno ne završi započetu proceduru akreditovanja, o čemu se blagovremeno obavještava Institut. Prijedlog teksta za član 5. Stav (2): Uslovi za imenovanje iz člana 4. ovog pravilnika odnose se i na Laboratoriju za verifikaciju mjerila Instituta, pri čemu se zahtjev za imenovanje podnosi po službenoj dužnosti. Prijedlog teksta za član 6. Stav d) d) kopija važećeg certifikata o akreditaciji laboratorije u skladu sa zahtjevima standarda BAS EN ISO/IEC 17020 za oblast imenovanja, ili dokaz (potvrdu) da je postupak akreditacije u toku; Komentar: imenovati se mogu samo pravi subjekti za koje je moguće obaviti akreditaciju u skladu sa mjeriteljskim propisima i noramtivnim aktima. Član 6. Stav h) izbrisati zahtjev vezano za poslovnik kvaliteta laboratorije po zahtjevima standarda BAS EN ISO/IEC 17020 jer isti nije obavezujući u skladu sa navedenim standardom. Prijedlog teksta za član 8. Potrebno je navesti ko čini Komisiju koja provodi ocjenjivanje imenovanja, odnosno da se radi o stručnim licima Instituta za predmetne oblasti u skladu sa opsegom rada predmetne laboratorija. Moguće je angažovanje i vanjskih saradnika ukoliko Institut za predmetnu oblast ne raspolaže sa ljudskim resursima. Prijedlog teksta za član 11. Stav (1) (1) U slučaju da Imenovana laboratorija namjerava zadržati status imenovane laboratorije bez prekida između dva imenovanja, ista je obavezna da najmanje dva mjeseca prije isteka roka imenovanja utvrđenog važećim Rješenjem o imenovanju, podnese zahtjev za novo imenovanje Institutu kako bi Komisija pravovremeno mogla obaviti sve neophodne radnje na potvrđivanju kompetentnosti predmetne laboratorije. Prijedlog teksta za član 12. Stav (1) (1) Institut provodi redovni i vanredni nadzor nad radom Imenovanom laboratorijom u periodu važenja Rješenja o imenovanju sa ili bez najave. Prijedlog teksta za član 14. Stav (1) (1) Imenovana laboratorija ima pravo pružanja usluga u sistemu zakonskog mjeriteljstva Bosne i Hercegovine, uključujući pravo pozivanja na status Imenovane laboratorije i korištenja i upotrebe dodijeljenih verifikacionih oznaka za imenovanu oblast u skladu sa Pravilnikom o vrstama i načinu označavanja mjerila prilikom verifikacije. Prijedlog teksta za član 20. (1) Verifikaciju mjerila vrše imenovane mjeriteljske laboratorije u skladu sa važećim propisima i normativnim dokumentima. (2) Prvu verifikaciju vrše imenovane laboratorije centara za verifikaciju mjerila entitetskih institucija za mjeriteljstvo. (3) U slučaju da ne postoji niti jedna imenovana laboratorija za predmetnu

oblast na području Bosne i Hercegovine, verifikacija će se obavljati u skladu sa posebnom odlukom direktora Instituta.

3. Primjedba na član 4. po kome se dozvoljava imenovanje laboratorije koja ima akreditaciju "i od drugog akreditacionog tijela potpisnika EA MLA ili ILAC MRA". Smatram da se ne smije dozvoliti da bilo ko drugi daje akreditaciju osim BATA-e. Također u članu 4. se dozvoljava da se imenuje laboratorija koja nema akreditaciju a kja je u postupku akreditacije. Smatram da to nije u redu jer ovaj standard dovoljno dugo u primjeni a i BATA ima kapacitet da provjeri da li zadovoljava sve zahtjeva standarda BAS EN ISO/IEC 17020 tako da nema razloga tu praviti presedan. Član 15. Obaveze Imenovane laboratorije su: • dostavljanje izvještaja o obavljenim uslugama iz oblasti imenovanja Institutu poslednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec, Ne vidim svrhu ovoga...valjda bi logično bilo prvog radnog dana u mjesecu za prethodni mjesec jer onaj ko radi u dvije smjene zadnji dan u mjesecu nije pogodan za slanje izvještaja.
4. I. u vezi Člana 4. (1) b) "da ima neophodno stručno osoblje koje je tehnički kompetentno i sa profesionalnim integritetom i da djeluje sa dobrom mjeriteljskom praksom," Prijeldog : Treba definirati na koji način i po kojim kriterijima se utvrđuje ispunjenost navedenog uslova? Ranije važeći Pravilnik je sadržavao odredbe o dokazivosti ovog uslova. II. u vezi Člana 4 (2) "... opravdano nije mogao obezbijediti traženu akreditaciju..." Prijeldog : Treba jasno definisati po kojim kriterijima se utvrđuje opravdanost i koje situacije isto obuhvata III. u vezi Člana 4 (2) "... i ukoliko taj subjekt ima implementiran sistem kvaliteta u skladu sa zahtjevima standarda BAS EN ISO/IEC 17020, a koji se ocjenjuje na licu mjesta tokom postupka imenovanja." Prijeldog: Treba se definisati kako će Institut vršiti ocjenjivanje na licu mjesta tokom postupka imenovanja, po kojim kriterijama se vrši ocjenjivanje i šta uopće podrazumijeva nomotehnički izraz „lice mjesta“? IV. u vezi Člana 4 (2) "...Laboratorija će nastaviti sa postupkom obezbjeđenja akreditacije, sve dok Akreditaciono tijelo ne pruži, odnosno ne završi proceduru akreditovanja,..." Prijedlog: Treba definisati Da li ova odredba podrazumijeva da tako imenovan pravni subjekt može nesmetano i u neograničenom vremenskom trajanju obavljati djelatnost, neovisno od dužine trajanja procedure akreditacije, obzirom na mogućnost obnavljanja imenovanja pod istim uslovima, kako je to predviđeno čl. 11. Nacrta Pravilnika? V. u vezi Člana 5 (2) "Laboratorija za verifikaciju mjerila Instituta će se imenovati kada ispuni uslove iz člana 4. ovog pravilnika što se provjerava postupkom ocjenjivanja." Prijedlog: Treba se definisati koje procesne radnje podrazumijeva postupak ocjenjivanja i po kojim kriterijama i u kojoj proceduri se vrši. VI. u vezi Člana 6. h) "poslovnik kvaliteta laboratorije po zahtjevima standarda BAS EN ISO/IEC 17020" Prijedlog: Ovu odredbu treba izbaciti jer je kontradiktorna odredbi pod tačkom d) ovog člana i odredbi člana 4. stav 2. Nacrta Pravilnika kojim je normirano da se sistem kvaliteta u skladu sa zahtjevima standarda BAS EN ISO/IEC 17020 ocjenjuje na licu mjesta tokom postupka imenovanja. VII. u vezi Člana 8. 1) " Direktor Instituta donosi Rješenje o imenovanju komisije koja se sastoji od minimalno 3 člana." Prijedlog: Treba definisati koje uslove trebaju ispunjavati članovi komisije, u pogledu da li to trebaju biti stručna lica relevantna za mjeriteljsku oblast i ocjenu zahtjeva za dodjelu imenovanja ili bilo koja tri lica uz uslov da su imenovana od strane Direktora Institut VIII. u vezi Člana 10. "U slučaju uvođenja novih mjeriteljskih oblasti i proširenja opsega unutar imenovane oblasti izdaje se dopunsko rješenje prema važećem Zakonu o upravnom postupku Bosne i Hercegovine." Prijedlog: Treba definisati da li dopunsko rješenje u slučaju uvođenja novih mjeriteljskih oblasti podrazumijeva provođenje novog postupka i u kakvoj proceduri. Da li je u pitanju redovni ili skraćeni postupak. Da li postoji razlika u proceduri prilikom izdavanja dopunskog rješenja u slučaju uvođenja novih mjeriteljskih pravila i u slučaju proširenja opsega unutar već imenovane oblasti. IX. u vezi Člana 12. (1) " Institut provodi redovni i vanredni nadzor nad radom Imenovanom laboratorijom u periodu utvrđenim Rješenjem o imenovanju sa ili bez najave." Prijedlog: Treba definisati šta uključuju ovi nadzori. X. u vezi Člana 12 (2) "Institut ima pravo suziti oblast i/ili opseg imenovanja, suspendovati ili ukinuti Rješenje o imenovanju ukoliko se tokom nadzora utvrde nepravilnosti u radu imenovane laboratorije." Prijeldog: Treba definisati koje su to nepravilnosti, i koje to nepravilnosti za posljedicu imaju sužavanje oblasti, koje suspenziju a koje ukidanja imenovanja i pod kojim uslovima. Također treba navesti tačne procedure utvrđivanja istih, korektivne mjere

u slučaju određenih nepravilnosti i slično. XI. u vezi Člana 20 (2) "U slučaju da ne postoji niti jedna imenovana laboratorija za predmetnu oblast na području Bosne i Hercegovine, verifikacija će se obavljati u skladu sa posebnom odlukom direktora Instituta." Prijedlog: Treba definisati kako će Institut vršiti verifikaciju, po kojim kriterijima, od strane koga će isti biti utvrđeni i u kakvoj proceduri XII. u vezi Člana 24 d) "ako ne izvodi aktivnosti iz Rješenja o imenovanju u periodu od 6 mjeseci." Prijedlog: Treba izbaciti navedenu tačku jer je ova odredba sporna sa aspekta roka trajanja certifikacije mjernih uređaja, obzirom da laboratorije vrše certificiranje na godinu, odnosno dvije, pa je sasvim jasno da neće unutar perioda od 6 mjeseci vršiti ponovnu certifikaciju mjernih uređaja. Ukoliko se ipak odluči da treba da ostane u pravilniku treba definisati na temelju kojih kriterija i po kojem osnovu je utvrđen navedeni rok od 6 mjeseci kao i na koje i kakve aktivnosti iz Rješenja o imenovanju se odnosi navedena odredba.

Komentari:

1. Potrebno je da se na portalu e-konsultacije nacrti propisa razdvoje na članove, kako je to urađeno kod drugih institucija, a kako bi se lakše davali eventualni prijedlozi. Kako ovde nacrt pravilnika nije razdvojen na članove, svi prijedlozi su dati odjednom što čini ove dostavljene prijedloge nepreglednim.

Zbirni odgovor i obrazloženje na Nacrt Pravilnika o imenovanim laboratorijama za verifikaciju mjerila 1

Dostavljeni komentari i prijedlozi od strane prijavljenih na portal e-konsultacije su djelimično prihvaćeni.

Prikupljeni prijedlozi i komentari na priloge iz online konsultacija

Novi prijedlozi